

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Opiskelijavalintojen uudistamistoimenpiteet tulee raportoida alakohtaisesti. Raportoinnissa voi käyttää OKM:n ohjauksessa käytettävää alaluokittelua:

- Kasvatusalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat
- Yhteiskuntatieteet ja palvelualat
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat
- Maatalous- ja metsätieteelliset alat
- Hammaslääketiede
- Lääketiede

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakoemenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

1.

HAMK käyttää valtakunnallisia valintakokeita tekniikan, liiketalouden, luonnontieteiden ja luonnonvara-alalla. Jatkossa kansallisen ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen myötä valtakunnallisia valintakokeita kehitetään ja digitalisoidaan asiantuntijaryhmissä. Luonnonvara-alalla HAMK on vastuukorkeakoulu. Myös sosiaali- ja terveysalalla pilotoidaan digitaalista valintakoetta. Valintakokeiden valtakunnallisen kehittämisen ja digitalisoinnin myötä valintakoemenettelyt yksinkertaistuvat.

HAMKissa on otettu käyttöön todistusvalinta tekniikan alalla ja luonnonvara-alalla ja sitä tullaan laajentamaan. Vieraskielisessä koulutuksessa kokeillaan digitaalista valintakoetta.

Mielestämme korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on kaiken kaikkiaan edennyt oikeaan suuntaan ja se etenee hallitusti.

2.

Opiskelija voi vaihtaa koulutusta tai koulutusalaan HAMKissa joustavasti heti ensimmäisestä lukukaudesta alkaen.

Aikuisten (monimuotototeutusten) lyhyiden koulutusten valinnassa on otettu käyttöön HAMKissa portfolioon ja haastatteluun perustuva valintatapa luonnonvara-alalla ja tekniikan alalla.

3.

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa toteutetaan vuosittain valintamenettelyn tutkimuksellista arviointia. Vuonna 2016 aloitettiin valintapisteityksen vaikutuksen tarkastelu valittavien profiiliin takautuvana vertailuna usean vuoden ajalta opinto-ohjaajakoulutuksessa ja erityisopettajakoulutuksessa. Tavoitteena on kehittää valinnan osuvuutta tutkimustuloksia hyödyntäen.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

4.

Toisen asteen yhteistyön kehittäminen on ollut HAMK:n solmimien kampuussopimusten keskeinen kehittämiskohde ja yhteistyömuoto (Hämeenlinna, Riihimäki, Lounais-Häme ja Valkeakoski). Yhteiset toimintamuodot ovat onnistuneesti löydetty. Kaikilla HAMK:n koulutusaloilla kehitetään joustavia siirtymiä ammattikorkeakouluopintoihin yhdessä toisen asteen toimijoiden kanssa. Käytössä on mm. opintopolut ja kieliopintotarjottimet. Tavoitteena on, että kaikilla koulutusvastuilla on sopimus pohjaiset opintopolut alueen toisen asteen oppilaitosten kanssa (2019). Yhteistyön edistämiseksi huomioidaan myös tilojen ja laitteiden lisääntyvä yhteiskäyttö. Valmistelutyötä tehdään laajemmin myös valtakunnallisessa Nopsa, nopea ammatillinen väylä työelämään -hankkeessa (ESR).

Yhteisiä toimintoja ovat mm.:

- Kampuussopimusten mukaisesti tehdään yhteistyötä joustavien siirtymien suunnittelussa yhdessä eriasteiden toimijoiden kanssa
- Hankkeiden ja (uusien) verkostojen rakentaminen yhdessä
- Digitaalisuuden vahvistaminen (testit, ympäristöt)
- Yhteiset teemat ja teemapäivät opiskelijoille

Uutena avauksena on selvitys Hevosopiston kanssa. Siinä selvitetään 1.2. - 30.9.2017 seuraavat asiat:

1. Opintopolut ammattikorkeakoulututkintoihin
2. Opetuksen järjestelmiin liittyvä yhteistyö
3. Hallinnollinen yhteistyö
4. Muu mahdollinen yhteistyö

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa on käytössä kumppanuusmalli koulutuksen järjestäjien kanssa, jolla tuetaan toisen asteen koulutuksen henkilöstön osaamisen kehittämistä, varmistetaan ammatillisen opettajankoulutuksen opetusharjoittelun laatua ja kehitetään uusia toimintamalleja ammatilliseen koulutukseen.

Muotoilun koulutuksessa HAMKin jalkinesuunnittelu käyttää nykyisin Koulutuskeskus Tavastian suutariopiskelijoiden kanssa yhteisiä tiloja ja laitteita sekä suunnitteilla on yhteinen opintokokonaisuus, missä ammattikorkeakoulun opiskelijat suunnittelevat jalkineita ja suutariopiskelijat valmistavat ne. Vastaavaa on tehty lasialan opiskelijoiden kanssa.

5.

Yhteistyö ammatillisen toisen asteen (HAMI) kanssa on luonnonvara-alan yksiköistä johtuen perinteisesti luonteva osa HAMKin toimintaa (yhteistä henkilöstöä, yhteisiä tiloja ja laitteita). Se on tarjonnut toimintamalleja yhteistyön laajentamiselle kaikille koulutusaloille.

Osana tekniikan alan avoimen ammattikorkeakoulun tarjontaa toisen asteen opiskelijoille on tarjolla tekniikkaan painottuva KesäHAMK, joka on toteutettu jo useana kesänä.

Hyvinvointialalla lähihoitajaopiskelijoille tarjotaan ammattikorkeakouluopintoja avoimen ammattikorkeakoulun kautta polkuopintoina.

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen yksikössä on jo pitkään ollut kv- merkonomiopiskelijoilla mahdollisuus suorittaa 15 op moduuli yhdessä ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Lisäksi Valkeakosken kampuksella toteutetaan yhteisiä projektityyppisiä opintoja samalla kampuksella toimivilla oppilaitoksilla HAMKissa, Valkeakosken ammatti- ja aikuisopistossa ja Tietotien lukiossa (perinteisten joulumarkkinoiden rakentaminen). Liiketalouden koulutuksessa 2. asteen opiskelijoilla on ollut mahdollisuus osallistua yrittäjyysopintoihin valitsemalla Start Up Business School 15 op tai FUAS Innovation School 15 op.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

6. Miten kehittäte digitaalisia oppimisympäristöjä?

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

6.

HAMKin sijoittuminen laajalle maantieteelliselle alueelle on myönteisesti pakottanut digitaalisuuden hyödyntämiseen jo vuosien ajan. Kärkihankkeen myötä toimintaa on terävöitetty ja tavoitteet asetettu aiempaa selkeimmiksi ja myös korkeammalle. Ammatillisen opettajakorkeakoulun tarjoama asiantuntijuus on ollut merkittävää kehitystyössä.

HAMKissa laadittiin mobiilistrategia syksyllä 2016 digitaalisuuden edistämiseksi ja digitaalisten palvelujen laajenemisen

ohjaamiseksi. Vuonna 2016 otettiin käyttöön uudistettu FUAS-virtuaalikampus, erityisesti videopohjaisen opintotarjonnan levittämiseen. HAMKille on rakennettu tässä yhteydessä oma kanava videopohjaiseen opetukseen. Vuonna 2017 rakennetaan ja otetaan käyttöön opiskelijoille mobiililiittymä opintojen suunniteluun ja valintojen tekoa varten.

Aiemmin laadittua HAMKin digiagendaa on päivitetty vuosille 2016-2019 yhteistyössä yksiköiden asiantuntijoiden ja tietohallinnon kanssa. Agendan teemoina ovat digiajan pedagogiikka, osaamisen näkyväksi tekeminen ja digiajan tenttimuodot, monipuolinen digioppimisolusta ja monimediainen digioppimateriaali, opiskelun ja opetuksen digipalvelut sekä tilat. Videoiden työstöön on rakennettu studio tuotantotoineen. Tällä hetkellä työn alla ovat tenttiakvaariot. Oppimisanalytiikkaa kehitetty seuraamaan opintojen etenemistä osana liiketoiminnan tiedolla johtamisen kokonaisuutta (Business Intelligence). Henkilöstö on suorittanut HAMKin yhteisöllisen työn osaamismerkkejä (2016 210 suoritusta). HAMK AOKK on myös edistänyt kansallisesti yhteistyössä kanssa kansallisen osaamismerkkijärjestelmän kehittämistä.

Digitaalisia oppimisympäristöjä kehitetään myös kansainvälisessä strategisessa liittoumassa (Beyond Alliance of Knowledge: HAMK, Feevale University, Brasilia, ja VIA University College, Tanska).

Opettajankoulutukseen ja opinto-ohjaajakoulutukseen kehitettiin digitaalisuuteen painottuvat vaihtoehdot, jotka olivat haussa hyvin suositut.

Hyvinvointiosaamisen yksikössä ja Biotalous yksikössä digitaalisia oppimisympäristöjä kehitetään osana AMK-, YAMK ja täydennyskoulutusta.

Biotalous yksikkö haki ja sai OKM:n rahoittaman valtakunnallisen hankkeen: Digitaalisaatiolla luonnonvarat biotalouteen/Luonnonvara-alan koulutuksen modernisointi korkeakoulujen ja Luonnonvarakeskuksen yhteistyöllä. Biotalous yksikön Kestävän kehityksen koulutusvastuussa käynnistyi syksyllä 2016 kokonaan verkossa tehtävä toteutus. Syksyllä 2017 käynnistyy biotalousinsinööri koulutus, jossa koulutetaan osaajia, jotka pystyvät digitalisaation avulla ratkaisemaan biotalouden haasteita.

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen yksikössä YAMK-ohjelmat Liiketoiminnan kehittäminen ja Business Management and Entrepreneurship toteuttavat opinnot hyödyntäen kehittämäänsä ketterän korkeakouluoppimisen konseptia (mm. käänteinen luokkahuone), mikä mahdollistaa monimuoto-opiskelijoille opinnot valtaosaltaan verkossa.

7.

Vahvasti verkostoitunut ja kumppanuuksiin perustuva toimintatapamme on kärkihankkeen myötä konkretisoitunut entistä terävämmin opintotarjonnan ja oppimateriaalien yhteiskehittelyyn niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla. Beyond Alliance of Knowledge (HAMK, Via, Feevale) on sovittu, että kukin osallistuja korkeakoulu tuottaa 5 op täysin verkossa tapahtuvan virtuaaliopintomodulin vuoden 2017 aikana. Kukin muodostaa itsenäisen opintokokonaisuuden, joka on liitettävissä sopivaan kotimaiseen moduliin.

Hyvinvointiosaamisen yksikössä on pian pilotoitavaiheessa Global wellbeing- opintomoduli, johon vuoden 2017 aikana pyritään saamaan strategiset kumppanit mukaan. Feevalen yliopiston kanssa pilotoidaan parhaillaan Successful Aging -15 opintopisteen moduulia, joka on rakennettu ja toteutetaan vastavuoroisesti.

FUAS-kesäopintoja tarjotaan yhdessä LAMK:n ja Laurean kanssa.

Biotalous yksikön johdolla valmistellaan yhdessä kaikkien luonnonvara-alalla toimivien ammattikorkeakoulujen sekä Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston kanssa luonnonvara-alan erikoistumisopintoja.

Tietojenkäsittelyn koulutuksessa on parin vuoden ajan ollut vastavuoroista opetusyhteistyötä hollantilaisen kumppanikorkeakoulumme kanssa.

Kaikissa koulutuksissa on valmisteilla kansainvälistä yhteistyötä useissa moduuleissa strategisten kumppaneiden tai avainkumppaneiden kanssa.

8.

Digiympäristön sekä tiimiopettajuuden ja toiminnan muutosten pohjalta on suunniteltu opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseksi digipeda-osaaja osaamismerkkikokonaisuus. Osaamismerkkejä kehitetään keskitetysti ja niiden suorittamista kannustetaan monipuolisesti yksiköissä osana perustyötä. Palautetta opetushenkilöstön osaamisesta saadaan myös opiskelijapalautteiden kautta.

Ammatillisen opettajakorkeakoulu toimii digitaalisen osaamisen kehittämisessä HAMKin asiantuntijaresurssina ja toteuttaa osaamisen kehittämisen eri toimia, kuten valmennuksia ja osaamismerkkitoimintaa. Opettajille suunnitellaan kevään 2017 aikana digipedagoginen valmennusohjelma. Valmennusohjelma käynnistyy syksyllä 2017.

9.

Kampussopimusten mukaisesti HAMK:n opintotarjontaa avataan ja markkinoidaan alueen toisen asteen käyttöön.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

10.

FUAS-liittouman yhteiset kesäopinnot toteutetaan kesällä 2017 kahdeksatta kertaa. Opintoja on tarjolla yhteensä 165 opintojaksoa ja niissä on opintoja kaikille HAMKin aloille. Opintojaksoista 11 on YAMK-tasoisia ja loput 154 AMK-tutkintotasoisia. Opinnoissa on myös monialaisia työelämän kanssa yhdessä toteutettavia projektiopintoja. Tämän vakiintuneen kesäopiskelukäytännön lisäksi olemme entistä isommalla tarjonnalla mukana kesälukukausi.fi yhteistyössä, jossa lähes kaikki AMKit tarjoavat kesäopintoja yhteisessä tarjonnassa.

11.

Kesäopintojen suunnittelu on osa lukuvuoden suunnittelua, ei irrallinen toimenpide. Verkko-opintojen määrä kesäopinnoista ja muun lukuvuoden aikaisista opinnoista on jatkuvasti kasvanut. Verkko-opinnoissa on myös ns. non-stop opintoja, joita opiskelija voi suorittaa itselle sopivassa kohdassa.

Tutkintokoulutuksen modulaarinen rakenne mahdollistaa aiempaa joustavamman tavan ottaa opintoja muiden kuin oman koulutuksen moduulien tarjonnasta. Jatkossa suunnitellaan monialaisia moduuleja koulutusten yhteistyönä ja myös strategisten kv-kumppaneiden kanssa.

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa opiskelijat suorittavat kesäaikaan opintoja verkossa ja vaihtoehto on osoittautunut suosituksi. Kokemusten mukaan opintoajat ovat merkittävästi lyhentyneet ja tarjontaa on voitu tehostaa. Ammatilliset

opettaja -opinnot (60 op) onnistuvat vuodessa työn ohessa ja ryhmistä valmistuu tässä ajassa jopa 90 %.

E) MUUTA

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

12.

Työn opinnollistamista kehitetään ja otetaan aktiivisesti koko ajan laajemmin käyttöön. Kehittämistä ja koulutusta on toteutettu mm. Verkkovirtaa -hankeen (ESR) puitteissa.

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa on toteutettu muutososaamiseen ja uraohjaukseen painottuva ryhmä, hyödynnetty Opettajat rakennemuutoksessa -esiselvityshankkeen (ESR) tuloksia opetuksen sisällöissä ja perustettu uraohjauksen tutkimusryhmä.

13.

AHOT -prosesseja kehitetään jatkuvasti ja opiskelijoita ohjataan ja kannustetaan AHOT-menettelyiden entistä laajempaan käyttöön. Tämä koskee myös ammatillista opettajankoulutusta.

14.

HAMK seuraa kansallista kehitystä ja tulevaa ohjeistusta siitä, miten ammatillisen toisen asteen koulutuksen kautta korkeakouluun valittujen tasavertaisuus taataan.